

[Brorsen.]

hvorom der har været diskuteret vidt og bredt under tidligere Forsvarsdebatter, men i den Henseende har Regeringspartierne jo komplet kapituleret og anerkender nu den almindelige Værnepligt.

Der er i Forslaget indført en vis Frivillighed. Der findes Bestemmelser herom i Lovforslagets §§ 5 og 6. I og for sig vil jeg ikke stille mig afvisende over for Bestemmelserne i §§ 5 og 6, men jeg mener, at man skal være meget forsigtig paa dette Omraade, og for saa vidt vi var blevet enige med Regeringen om Lovforslaget, skulde der i hvert Fald være sket visse Ændringer af disse to Paragraffer. Det er klart, at man i det Øjeblik, man indfører en vis Form for Frivillighed, maa have Garanti for, at der ikke opstaar Grupper i vort Samfund, politiske Fraktioner, hvor man paa bestemte Tidspunkter agiterer for, at de skal melde sig i stor Udstrækning til at træde ind i Hæren, netop med Bagtanker over for Samfundet. Det maa man naturligvis værgе sig imod, og jeg er ikke sikker paa, at de Bestemmelser, der findes i de to Paragraffer, til syvende og sidst er tilstrækkeligt betryggende.

Der findes et Bilag til Lovforslaget, som jeg naturligvis ikke ved denne Lejlighed skal komme ind paa. Det er med Hensyn til Værnepligtsbyrdens Fordeling i og for sig interessant nok at studere, men jeg finder ingen Anledning til at udtale mig om det; ethvert Medlem kan jo selv ved at læse det igennem overbevise sig om dets Indhold.

Mit Parti kan altsaa ikke tiltræde Ændringsforslagene og vil undlade at stemme ved Afstemning over Lovforslaget.

Ole Bjørn Kraft: Under Forhandlingerne forleden om det af Retsforbundet stillede Forslag om Folkeafstemning om Værnepligten, blev det fastslaaet, at Regeringen og ogsaa Det radikale Parti nu stiller sig paa den almindelige Værnepligts Grund. Vi hilser dette med Tilfredshed, men vi beklager, at man ikke i det Forslag, som her er til Behandling, har fastholdt denne klare og rene Linie, men har indsat Bestemmelser, der forflygtiger den almindelige Værnepligt eller dog i sig rummer en Mulighed derfor. Paa en Maade kunde det synes en rimelig Bestemmelse, at de, der særlig ønsker at gøre Soldatertjeneste, ogsaa skal have Adgang dertil, saaledes at andre unge, som af forskellige Grunde nødig vil indkaldes, kan blive fritaget derfor, for saa vidt som man maa sige, at det er naturligt, at de, der har Lyst til at gøre Soldatertjeneste, kommer til

det, og de, der ikke har Lyst til det, bliver fritaget derfor, men det vil alligevel være en overfladisk Betragtning, at man derigennem skaber en sund Basis for den almindelige Værnepligt. Det, den almindelige Værnepligt tilsigter og ogsaa i høj Grad har naaet i dette Land, er at skabe en virkelig alsidig demokratisk Sammensætning af Værnene, saaledes at alle Lag af Befolkningen mødtes her paa ganske lige Fod, saa at ingen Forskel herskede. Af den Redegørelse, som foreligger om de forskellige Erhvervs-Andel i den værnepligtige Ungdom, fremgaar det da ogsaa med stor Tydelighed, at Værnepligten er jævnt fordelt over det ganske Land og over de forskellige Erhvervs-grene. Vi frygter for, at hvis dette Lovforslag bliver vedtaget, skal denne sunde Basis blive ændret, saa at Værnene i Stedet for at faa en alsidig demokratisk Sammensætning faar en ensidig betonet Sammensætning. Vel er der i den foreslaaede Ordning nogen Kontrol gennem den Myndighed, der tildeles Indenrigsministeren, men vi mener ikke, det er tilstrækkeligt til at fjerne de Betænkkeligheder, vi nærer over for det Princip, man her indfører, og vi har derfor stillet Ændringsforslag, der tilsigter at føre Lovforslaget tilbage til de nugældende Bestemmelser. Jeg skal anbefale mine Meningsfæller og dem, der ser paa Sagen som jeg, at stemme for disse Ændringsforslag.

Rager: Den aarlige Rekrutstyrke, som bliver nødvendig paa Grund af det Hærløvsforslag, vi nylig har vedtaget ved anden Behandling, kan efter vort Skøn næppe tilvejebringes ad frivillig Vej, i hvert Fald ikke saaledes, at den faar den tilstrækkelig alsidige Sammensætning, geografisk, socialt, fagligt o. s. v., som er en Nødvendighed, og det har derfor været nødvendigt at bygge det her foreliggende Lovforslag op i det store og hele paa den almindelige Værnepligt, idet man dog i saa stor Udstrækning som muligt lader Plads aaben for Frivillighedsprincippet. Jeg skal ikke komme ind paa Detaillerne, de er kendt og nævnt saa mange Gange, men jeg skal sige, jeg haaber, at den Vej, der er aabnet her, maa vise sig farbar i stedse større Udstrækning. Det er jo ganske karakteristisk, at man fra konservativ Side afviser denne Vej, idet man ikke mener, at man herved faar en tilstrækkeligt alsidigt sammensat Hær. Det kommer selvfølgelig an paa, hvorledes der administreres. Med al min Sympati for Frivillighedsprincippet's Gennemførelse saa stærkt som muligt vil jeg sige, at jeg gaar jo ud fra, at den til enhver Tid siddende